

Götabarn - nätverksträff 160428

Närvarande: Anna Ekman Iskasson, Christina Carlstedt, Clara Nyström, Elin ??, Emelia Sundblad, Erika Horvat, Evelina Ottosson, Helene Axelsson, Helene Hjertstedt, Jenny Thunholm, Kristina Kollerud Nilsson, Lina Schröck, Liselotte Sebring, Margareta Gustafsdotter, Maria Karlsson, Marie Wissling, Annika Holmén

Mjölby bibliotek

Helene Hjertstedt & Emelia Sundblad

Inspirerade av studieresan till Holland och flera av föreläsningarna inom BESÖK har Mjölby bibliotek i en ambitiös barnsatsning under 2014 – 2016 bl.a. omgestaltat barnavdelningen på Mjölby huvudbibliotek.

Fremsta förebilden från studieresan var besöket på biblioteket i Hemskerk, där man så tydligt utgick från tanken om det kompetenta barnet, Reggio Emilia och barns möjlighet till delaktighet.

Väl hemma började en projektgrupp arbeta med att ta fram viktiga utvecklingsfrågor och landade på dessa fyra

- Hur blir biblioteket en utvecklande mötesplats för alla barn och föräldrar?
- Hur kan Mjölby bibliotek bidra till att främja barns språkutveckling och stimulera till läsning?
- Hur kan biblioteken främja en meningsfull fritid för barn?
- Hur märks det att biblioteken prioriterar verksamhet som riktar sig till barn?

Utifrån dessa frågor och målet att under en treårsperiod nå upp till riksgenomsnittet för utlången av barnmedier satte man igång med ett tvåårigt utvecklingsarbete. Syftet för detta var att nå ut med bibliotekets verksamheter till fler barn och föräldrar.

Verksamhetsutveckling är en del av ditt uppdrag! blev parollen för medarbetarna

- Verksamhetsutveckling är en del av vardagen
- Som anställd har du inte bara i uppdrag att göra ditt jobb, utan att göra det bättre
- Verksamheten ska alltid utgå från medborgarnas och kundens behov, önskemål och rätt till delaktighet.

Följande områden prioriterades

1. Biblioteksrummet
2. Fortbildning/kompetensutveckling
3. Resurser, samt program och utbud
4. Marknadsföring
5. Samarbete och nätverk
6. Omvärldsbevakning

I fokusgrupper frågade man barn om hur de ville ha det på biblioteket. En sak som kom fram var att barnen ville kunna se

tydligt VEM PÅ BIBLIOTEKET SOM ARBETADE MED BARN. Det kan man göra nu.

Nyligen invigdes Mjölby huvudbiblioteks fina barnavdelning, utlåningssiffrorna pekar uppåt och ett oerhört gediget projekt ska nu övergå i ordinarie verksamhet. Lycka till!

Läs mer i bifogad ppt Barnsatsning 2014-2016 och/eller kontakta projektledaren helene.hjertstedt@mjolby.se

Svenska med baby

Margareta Gustafsdotter NSB

På Norrköpings stadsbibliotek har man tidigare verksamhet kring bäbisar på bibban och minisar på bibban.

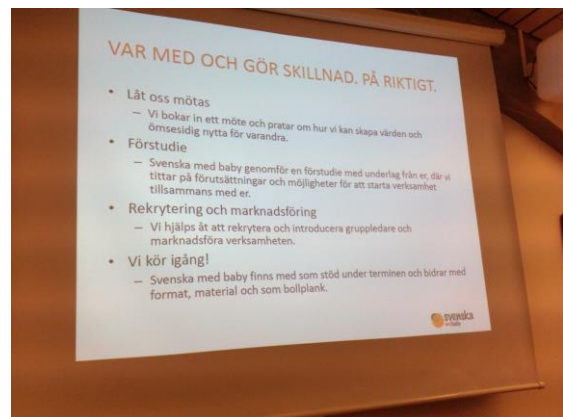
Nu samarbetar biblioteket med conceptet [Svenska med baby](#) vilket är en paraplyorganisation. Oftast genomförs Svenska med baby i samarbete med öppna förskolan eller en familjecentral.

Initiativet är deltagarstyrt och ofta är det en föräldraledig person som är gruppleddare för träffarna. Man kommunicerar via mejl och en facebookgrupp.

Gruppleddaren planerar träffarna som varar ungefär 1 1/2 tim. Man tar upp aktuella teman, pratar och genomför sång- och/eller sagostund. I träffen ingår fika.

I Norrköping är det biblioteket som står för gratis lokaler, kaffe och te, samt bibliotekaries arbetstid under en liten sångstund eller sagostund.

Vill du veta mer om hur det funkar på NSB så kontakta margareta.gustafsdotter@norrkoping.se

Läsfrämjande och lokalhistoria

Lena Lindgren, museipedagog Östergötlands museum

Hur får vi barn och unga intresserade av lokalhistoria?

Lena berättade om websajten [Broar till historien](#), som främst är en webbportal och ett verktyg för pedagoger på en skola eller kulturarvsinstitution. Här finns möjlighet för barn och unga att lägga upp sin egen lokalhistoriska ”forskning”.

På barnbiblioteken kan man tänka sig bokcirkel (Läsvågen!) med lokalhistorisk skönlitteratur

som utgångspunkt (tex Slottets förbannelse av Li Widmark, Löfstad slott)
Skrivande och skapande av berättelser utifrån var bor jag nu? Sin egen historia – fylla på med
nutida berättelser osv.
Man skulle också kunna ha en skrivarstafett mellan Götabiblioteken – skulle kunna bli en
riktigt maffig historia.
Skattjakt runt omkring i närsamhället mm.

Bilaga Lena Lindgrens anteckningar

Kök och käk, måltiden berättar en historia. Regionalt matår 2016
Kontakta gärna Lena om du vill veta mer lena.lindgren@ostergotlandsmuseum.se

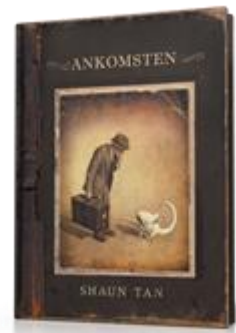
Götabibliotekens gemensamma barnboksvecka 2016

Tema för årets barnboksvecka är *Mamma Mu – att möta något nytt*

Det ger en bra barnkoppling till Läsvågens kampanjtema v.47 –
Läsvågen – Läs bara! Att möta något nytt – vidgade vyer. Gemensam
bok som läsas är *Ankomsten* av Shaun Tan.

Vecka 46, 14 – 20 november arrangerar Götabarn åter en gemensam
barnboksvecka. Målgrupp är i första hand förskolebarn, men det är fritt
att arbeta med äldre barn också.

En arbetsgrupp bestående av Emelia, Helene H, Kristina KK, Åsa
H och Margareta G träffas den 16 augusti för att spåna idéer för
alla att ta del av.

Bokstart Östergötland/Familjestöd för små barns språkutveckling

Vad händer på regional nivå?

Kulturrådet prövar just nu Bokstart i Jämtland/glesbygd och Västernorrland/ asylsökande
nyblivna föräldrar <http://www.lvn.se/Utveckling/Vara-projekt/bokstart/> samtidigt som arbetet
i Göteborg, Södertälje och Landskrona är inne på sitt andra år.

För oss andra handlar det om att börja bygga en bra infrastruktur och tvärssektoriella
samarbeten utan något nationellt finansierat stöd.

Tänkt ansvarsfördelning för Bokstart på nationell, regional och lokal nivå enligt Kulturrådet
<http://www.kulturradet.se/en/Lasframjande/Bokstart/Kunskap-och-samarbete/Kriterier-for-Bokstartsprojekt/>

Här i Östergötland har RBÖ lyckats få in en skrivning i Regionutvecklingsnämndens
verksamhetsplan 2016. Under Folkhälsoinsatser för barn och unga står följande att läsa.

*Regionutvecklingsnämnden ska följa Kulturrådets satsning och planera för en utveckling av
Bokstart Östergötland på regional nivå, i syfte att ge alla barn en jämlik tillgång till språk
och litteratur. Processen kräver samverkan över politikområdena, samt mellan region och
kommuner.*

Erfarenheter från tex Halland har gjort att vi byter vokabulär och i regionala sammanhang kallar det för *Familjestöd för små barns språkutveckling*. Det är viktigt att betona att det ej är ett renodlat biblioteksprojekt eller hälsofrämjande projekt.

Nu är nästa steg att skapa en regionövergripande struktur. Här handlar det om samverkan mellan olika parter som har små barns utveckling som uppdrag.

Först ska vi bilda en regional *Early childhood/literacygrupp/Bokstartgrupp* med representanter för olika yrkesgrupper – tex barnhälsovård, habilitering/logoped, regionbiblioteket, Linköpings universitet ... (funktion, inte person)

Gruppens mål är att ta fram en handlingsplan för hur vi ska arbeta med små barns språkutveckling/stimulans i regionen. Denna ska ev. utgöra en grund för ett politiskt beslut.

Jag har i uppdrag att kalla samman denna grupp till ett första möte, vilket får bli någon gång i höst.

Temaprocesser - pröva nytt sätt att arbeta i höst och framåt

World Economic Forum (WEF) har identifierat de absolut viktigaste kompetenserna inför år 2020. Högst upp ligger 1. Komplex problemlösning 2. Kritiskt tänkande 3. Kreativitet

På Regionbiblioteket vill vi pröva olika sätt att lära nytt och tänker oss framöver att vi tillsammans i Götatablioteken arbetar i lärprocesser under en längre tid.

I höst börjar vi med två teman, vilka efter senaste Götabarn också har presenterats på ett bibliotekschefsmöte. Båda dessa är viktiga utvecklingsområden för barn- och ungaverksamheten.

Temaprocess Crossmedia -Skaparbibblan- Makerspace –MIK – berättande

Crossmediaspåret möter väl upp mot ovanstående och hamnar inom det demokratiska uppdraget, bibliotekens roll i framtiden, behovet att relevant kompetensutveckling och omvärldsbevakning. Det handlar om att bottsna i teorier kring nytänkande, programmering, Skaparbibblan/Makerspace och berättande på olika sätt.

I processen ingår läsning av böcker och artiklar, diskussionstillfällen, workshops, seminarier och utvecklingsarbeten på hemmaplan.

Bibliotekspersonal som kan komma ifråga har inom sitt område ansvar för verksamhetsutveckling, integration, folkbildning, lärande, MIK, berättande, digital delaktighet, kvalité och/eller tillgänglighet.

En förutsättning för att detta ska fungera är kontinuitet, närvaro och delaktighet under hela utvecklingsarbetet. Cheferna ska också ge rimlig tid att läsa, att mötas och att pröva.

Beslut på chefsmötet 3 juni 2016 – bibliotekscheferna i Boxholm, Kinda, Mjölby, Söderköping, Tranås och Åtvidaberg beslutar att inom det demokratiska uppdraget inleda ett utvecklingsarbete när det gäller Crossmedia. Fler bibliotek kan tillkomma För ytterligare information kontakta Kira Berg och Annika Holmén på Regionbiblioteket.

Temaprocess Leonards plåster

Om syfte, barnsyn och kvalitet i bibliotekets sagostund

Ett utvecklingsarbete senhösten 2016 – våren 2017??

VARFÖR?

Det demokratiska uppdraget – bibliotekens roll i framtiden

Öka kompetensen kring processkvalitet

Öka kompetensen kring berättande på nya sätt och utveckling av sagostunden

Öka kompetensen kring olika litteraciteter kopplat till det språkutvecklande uppdraget

Öka kompetensen kring delaktighet

VAD?

4- 5 lärtillfällen, kanske 2 seminarier och läxor. Annat som deltagarna önskar sig under resans gång...

VILKA?

Bibliotekspersonal som arbetar med **berättande**, **kvalitet**, **verksamhetsutveckling**, **integration/mångspråk**, **tillgänglighet** ...

NÄR?

21 oktober, seminarie med Peter Alsbjær – omvärlds- och framtidsbevakning!
Och efter det...

ÖVERENSKOMMELSE - ALLT ELLER INGET!

Cheferna ska ge rimlig tid

* att läsa

* att mötas

* att pröva

Obligatorisk närvaro under hela processen!

Beslut på chefsmötet 3 juni 2016 – bibliotekscheferna i Boxholm, Kinda, Mjölby, Motala, Söderköping, Tranås och Åtvidaberg beslutar att inom det demokratiska uppdraget inleda ett utvecklingsarbete om kvaliteten i sagostunden. Fler bibliotek kan tillkomma.

Minst 5 deltagare från Götabiblioteken krävs för att vi ska kunna dra igång. Samtliga bibliotek/chefer skall senast 31 augusti meddela till annika.holmen@regionostergotland.se om ni deltar eller inte. Om ni tänker delta vill vi också veta hur många som det kan röra sig om från resp. bibliotek.

Boken vi utgår ifrån heter **Leonards plåster. Om syfte, barnsyn och kvalitet i bibliotekets sagostund. Pia Borrman och Åse Hedemark Regionbibliotek Stockholm, 2015**

Mångspråkig barnverksamhet på biblioteken i Östergötland

Vad har hänt sedan mötet i Skäggetorp september 2015?

Skulle vi ha diskuterat, men fick aldrig tid att göra det. I mars skickade jag ut en förfrågan om vilken mångspråkig verksamhet man erbjöd barn. Alla svarade inte och bifogade dokument är en ögonblicksbild. MEN det verkar finnas mycket att ta tag i på de flesta ställen☺

Bilaga – Mångspråkig barnverksamhet på biblioteken i Östergötland april 2016

[Silent books](#)

Enkät om barnverksamheten på Götabiblioteken

Förbered er på en enkät till hösten, där vi går in och frågar vad som görs för varje ålder barn 0-18 år på biblioteken. Undersökningen är tänkt att ge ett bra kunskapsunderlag för planering och utvärdering av verksamheten. Gör vi rätt saker, när vi prioriterade målgrupperna, när vi ALLA barn om detta är målsättningen.

Exempel på frågeställning – vad och hur många aktiviteter görs inom mångspråksområdet för barn som är

0 år, 1 år, 2 år16 år, 17 år, 18 år?

Närvarande barnbibliotekspersonal tyckte att detta var en bra idé; så även bibliotekscheferna den 3 juni.

Läskickar

På Götabarn berättade jag om att jag blivit kontaktad av projektledaren för Läskickar i Östergötland, Jan Karlsson.

Projektet har fått stöd från Kulturrådet och uppdraget är att utveckla en långsiktig metod för läsfrämjande aktiviteter inom lagidrotten. Målgrupp är fotbollsspelande flickor 9 -12 år. Projektägare är OLIKA förlag, Östergötlands idrottsförbund och Winning ground.

De söker samarbete med biblioteken i Östergötland, framför allt i form av biblioteksbesök. Inledningsvis i juni-september engageras i Linköping ca 4-5 lag från lika många föreningar som testar och bestämmer egna läsaktiviteter där det kan vara aktuellt biblioteksstöd. Dessa Linköpingsföreningar är Hjulsbro, Östria (Lambohov), Kenty, Derby (City) och Tinnis (Lambohov).

Från början hade man tänkt att projektet till hösten skulle utökas med regional spridning till fotbollslag ålder 9-11 år i Östergötland. Detta blir inte av, utan man koncentrerar sig på några av ovanstående Linköpingslag.

Jag har idag (15 juni) haft ett mycket intressant möte med projektledaren och Johan Thorén från Östergötlands fotbollsförbund/Winning ground. De är fortsatt intresserade av att även efter projektet kunna ha kontakt med biblioteken i Östergötland och jag har lovat att vara spindeln i nätet och dela med mig av kontaktuppgifter mm.

De vill väldigt gärna få fler boktips som handlar om fotboll/värdegrund/förebilder för både barn och vuxna.

Gärna också fler sätt att arbeta med böcker/berättelser/skriv/rita/ljud ... Kanske något vi kan workshoppa om på nästa Götabarn?

Läs mer

<http://www.laskickar.se/om-projektet/projektide/>

Övrigt

Bokunge.se – tips på bra barnbokssajt

Boxholm tipsar om Sagobingo och Bokbingo. Skickat ut i mejl, men missade någon så kan jag skicka dem igen.

Appropå crossmedia & programmering - titta gärna på <http://www.kodcentrum.se/> och <http://www.kodboken.se/>

Nästa Götabarn

Välkommen på nästa Götabarn den 5 oktober på Ödeshögs bibliotek.

På chefsmötet 3 juni flaggade jag för att vi behöver ändra formerna för dessa nätverksträffar. I och med att vi på Regionbiblioteket vill pröva att erbjuda aktuella temasprocesser (se ovan) så behöver min roll i Götabarn förändras. Samtidigt upplever jag att det finns ett behov av nätverksträffar. Vi får helt enkelt använda en del av tiden 5 oktober för att tänka klokt kring hur dessa ska planeras och genomförs på bästa sätt.

Inför träffen den 5 oktober vill jag också få in olika idéer/önskemål om vad ni vill diskutera alt ta upp på andra sätt.

Idéer redan nu

- Barnboksveckan 2016
- Läsförfrämjande och fotboll